

גליון

מעדני אשר

יז"ל ע"י מכון מעדני אשר

פרשת משפטים תש"פ

גליון תש"צ (שנה י"ז)

וכן בשו"ת שבט הלוי חלק י"א סימן ש"ז כתב לעורר נגד הנהוג בדורינו ללוות כסף בלי לדעת מאיפה ישלם ובאים לידי לוח רשע ולא ישלם, שדיוק המקרא, לא רק כשאינו משלם רעתו רע אלא כבר בשעת הלואה, ולרוב פעמים הדבר נעשה גם דרך הטעאה של המלוה בהבטחות שאינם קיימים, ונכנס בגדר אסור לגנוב דעתו של הבריות אפי' של גוים, ואותי יום יום ידרושון בנושאים כאלה, זה רוצה לקנות, וזה רוצה להרחיב דירה, ושניהם אינם אמידים, ועל שאלתי כסף מנלן, אומר יש מלומים, ושניהם יוצאים במפח נפש, וזה קורה גם במנהלי ישיבות ומוסדות שאין לה רק מעט, ובונים ומכלכלים מכספם של אחרים וסופם או שנעשים אינם משלמים, או שנעשים נע ונד ממדינה למדינה, ומאבדים הכסף וגם תורתם, והרבה פעמים נכנס בגדר חילול ה', וע"כ מצוה גמורה להיזהר בזה.

מעדני אשר: אפשר שהיום שיש גמחים מסודרים אפשר דעל זה סמכו העולם שלווים.

יש לחקור אותם שאינם משלמים את ההלוואות שלקחו או אותם שנוטלים הלוואות ואינם יודעים בשעת פרעון מאיפה שיחזירו האם האם פסולים לעדות כיון דקי"מ"ל דרשע פסול לעדות.

הנה הגר"ח קנייבסקי שליט"א פסק שאינם נפסלים לעדות, כיון דאנשים אינם יודעים את חומר האיסור.

מי שלוח ואינו משלם האם מכאן ואילך לא יאזן לו הצלחה בעסקיו?

הנה דבר נורא כתב מרן החפץ חיים זיע"א בספרו אהבת חסד ח"ב פרק כ"ד שהלוח ואינו משלם "צריך לידע שממון אחרים שנשאר ביד האדם בעוול לבסוף לא יצליח, וכדכתיב עושה עושר ולא במשפט בחצי ימיו יעזבנו ויעזבנו קאי על שניהם, כי פעמים יעזוב העושר את האדם, ולפעמים להפך ויכלה גם את יתר הפליטה שיש לו בעצמו, וכדאיתא במסכת דרך ארץ זוטא פ"ג אם נטלת את שאינו שלך את שלך יטלו ממך.

דברי מרן החפץ חיים מזעזעים דבריו הקדושים נותנים מבט אחר על מה שאנו רואים לנגד עינינו, משפחות המסובכות בחובות כבדים וכל מה שעושים כדי לצאת מהסבך לוקחים הלוואות מכאן ומשם ובכל זאת לא מצליחים, ואינם יודעים כי הסיבה העיקרית למצבם המסובך הינה לא אחרת מאשר ההלוואות שהם לוקחים.

הלוקח הלואה ובשעת הלואה אינו יודע

מאיפה יאזן לו להחזיר האם נפסל לעדות דנקרא רשע?

בפרשתנו כ"ב כ"ד אם כסף תלוה את עמי וכו'.

הנה כתוב בפסוק תהלים ל"ז כ"א לוח רשע ולא ישלם.

יש לחקור הנוטל הלואה ואינו יודע בשעת הלואה מאיפה יאזן לו כסף להחזיר האם גם נקרא רשע או דילמא לא נקרא רשע רק כשאין מחזיר אבל אם מחזיר אע"פ שבשעת מעשה לא ידע איך יחזירו לא נקרא רשע.

הנה איתא במשנה אבות פ"ב מ"ט צאו וראו איזוהי דרך ישרה שידבק בה האדם, רבי שמעון אומר הרואה את הנוטל וכו' איזוהי דרך רעה שיתרחק ממנה האדם וכו' רבי שמעון אומר הלוח ואינו משלם שנאמר לוח רשע ולא ישלם.

ומפרש הרבינו יונה שה"דרך רעה" שמנו שם החכמים, היא הפך הדרך ישרה שמנו קודם לכן. וכתב רבינו יונה ולקח דבר אחר שיש לאדם להראות את הנוטל, ומי שאינו רואהו אינו מתרחק מדרך רעה, כמו הלוח ואינו משלם, שבשעת הלואה היה לו לחשוב ולראות אם יוכל לפרעו כשיגיע זמן הפירעון, ואם לא יכיר בשלו כי יהי' בידו יכולת, לא ילוח עתה משום דוחק שהי' לו וידחוק השעה גם אם הוא צריך הלוואה הרבה מאוד כיון שלוח ואינו משלם רשע הוא, ואע"פ שאין לו, כי מתחלה היה לו לעיין במה יפרעהו.

למדנו מדבריו, שגם אם אדם נמצא במצוקה קשה "גם אם הוא צריך הלוואה הרבה מאוד", אסור לו ללוות את האדם "רואה את הנוטל" ויודע בבירור שבהגיע זמן הפרעון תהיה לו את היכולת לפרוע, ואם הוא בכל זאת לווח, הוא נקרא "רשע", הגם שבשעה שלקח את ההלוואה היה בדעתו לשלם, ומה גם שבזמן הפרעון הוא אנוס כי אין לו במה לפרוע אע"פ כ"ק נקרא רשע, כיון שמלכתחילה עשה שלא כהוגן, שהיה עליו לראות את הנוטל שלא יוכל לפרוע, וממילא לא ללוות.

והנה הגאון הצדיק רבי יחזקאל לווניטשיין זצ"ל כתב שמי שלוח ואינו יודע בשעת הלואה מאיפה יאזן לו להחזיר, הרי זה בכלל לוח רשע ולא ישלם.

ומביא ראיה מהפסוק: דלכאורה היה צריך לכתוב לוח ולא ישלם רשע, ולמה נאמר לוח רשע ולא ישלם, אלא דתיכף ומיד בשעת הלואה נקרא רשע אם לווח מבלי לדעת איך ישלם, וזהו כוונת הפסוק לוח רשע ולא ישלם.

ברכת מזל טוב

למו"ח הגאון **בן ציון רייך** שליט"א

יד ימינו של אדמו"ר"י בית צאנו

ור"מ בבית המדרש המרכזי קרית צאנו נתניה

לרגל שמחת נשואי נכדתו

בת לחתנו הגאון רבי **פרץ טובי** בינדר שליט"א

רב קהילת צאנו בית שמש

ור"מ בישיבת נצח ישראל

עב"ג ידידינו הבה"ח המופלג בתור"ש

מורינו **ישראל חיים ווינברגר** נ"י

בנו של ידידינו הרה"ג **נחמן** שליט"א ביתר עילית

וברכת מזל טוב לאביו ידידינו הרב **חיים מרדכי** שליט"א

הא רעוא שבזכות זיכור רבבות ירווח נחת

מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידינו חביבן של גדולי ישראל מוסר נפשו למען טהרתן של ישראל העומד לימין המערכת מיום הקמתו בעצה ובמעש הגאון רבי **מרדכי הלל זלמן ראטה** שליט"א לונדון גאב"ד ווידיטשקא

לברכת מזל טוב לעטרת תפארת ראשינו

הוד כ"ק מרן הגה"ק האדמו"ר מצאנו שליט"א

לרגל השמחה הכפולה

שמחת נשואי נכדו חביבו הבחור החתן המופלג בתור"ש ידידינו הרב **ברוך** שליט"א מבחירי ישיבת צאנו

בן לבנו חביבו ידידינו הגאון הצדיק רבי **יוסף משה דוב הברשטאם** שליט"א ראש ישיבת צאנו

חתן ידידינו הגה"צ **אנשיל למברגר** שליט"א רב קהילת מאקווא אלעד עב"ג בת כ"ק האדמו"ר **מסטרקוב ירושלים שליט"א**

ושמחת אירוס נכדו הבחור החתן המופלג בתור"ש ידידינו הרב **יקותיאל יהודה** שליט"א מבחירי ישיבת צאנו בן לבנו חביבו ידידינו הגאון הצדיק רבי **אברהם** שליט"א משפיע רוחני ודישבתנו

חתן ידידינו **כ"ק האדמו"ר מסטרופקוב שליט"א**

עב"ג בת הגאון הצדיק רבי **משה קהאן** שליט"א רב דחסידי תולדות אהרן לונדון ובנו של **כ"ק מרן האדמו"ר מתולדות אהרן שליט"א**

חתן **כ"ק מרן האדמו"ר ממעליץ שליט"א**

יהא רעוא שמשמחת צדיקים זו ישפע שפע של שמחות לכל כלל ישראל

מה יותר חשוב לתת לעני הלואה או נתינה?

בפרשתן כ"ב כ"ד אם כסף תלוה את עמי את העני עמך.

יש לחקור מה עדיף לתת לעני הלואה או נתינה.

הנה הרמב"ם הלכות מלוה ולוה פרק א' הלכה א' כתב מצות עשה להלוות לעניי ישראל שנאמר אם כסף תלוה את עמי את העני עמך, יכול רשות תלמוד לומר העבט תעביטנו וגו' ומצוה זו גדולה מן הצדקה אל העני השואל שזה כבר נצרך לשאול וזה עדיין לא הגיע למדה זו, והתורה הקפידה על מי שימנע מלהלוות לעני שנאמר ורעה עינך באחיך האביון וגו'.

וכן כתב הטור חושן משפט הלכות גביית מלוה סימן צ"ז מצות עשה להלוות לעניי ישראל ומצוה גדולה היא יותר מן הצדקה שהמקבל הצדקה כבר נצרך לשאול, וזה שלוה עדיין לא הגיע לידי כך.

וכן קימ"ל בש"ע חושן משפט סימן צ"ז ס"ק א' מצות עשה להלוות לעניי ישראל, והיא מצוה גדולה יותר מהצדקה.

איכא כמה הסברים מדוע מצות הלואה לעני יותר חשובה ממצות צדקה:

א. בהלואה אף על גב דמקוה שיחזור וישלם לו מעותי, יש לו שכר יותר ממה שיתן דרך צדקה לעני אחר על דעת שלא יקבל ממנו תשלומין עוד, ומטעם שבזו ההלואה עושה שתי מצות שמחיה העני, וגם גורם שלא יתבייש אותו העני לבא לידי שאלת צדקה, מה שאין כן בנתינת צדקה שאף אם מחיה נפש העני מכל מקום לא קיים המצוה לגרום שלא יתבייש העני שהרי כשמקבל ממנו הצדקה כבר בא לידי בוש ונצרך לשאול, וזה דומה למה שכתב הרמב"ם גם בפרק י' מהלכות מתנות עניים ה"ז וכתבו רבינו ביורה דעה סימן רמ"ט ח' מעלות בצדקה זו למעלה מזו, מעלה גדולה שאין למעלה ממנה זה המחזיק ביד ישראל המן ונותן לו דרך הלואה או עושה עמו שותפות או ממציא לו מלאכה כדי לחזק את ידו שלא יצטרך לבריות ולא ישאל לו ועל זה נאמר ויקרא כ"ה ל"ה והחזקת בו גר ותושב וחי עמך וכו' ועיי"ש הרי דקפיד הרמב"ם ליתן לו מלאכה כדי שלא ישאל ויתבזה מה שאין כן דרך הלואה, כך כתב הפרישה חו"מ סימן צ"ז.

ב. יש מפרשים דכוונת הטור במה שכתב שכבר נצרך לשאול, רצונו לומר כבר רגיל בכך, ואם זה לא יתן לו ילך אצל אחר או אצל גבאי צדקה מה שאין כן במי שבא ללוות ולא נטל צדקה הימנו אם ימנע מלהלוותו יש לחוש שימות ברעב, כך כתוב בפרישה חו"מ סימן צ"ז בשם יש מפרשים.

אבל הפרישה דוחה הסבר זה: וז"ל אין לשון רבינו והרמב"ם סובלים פירוש זה וגם יהיה עיקר חסר.

ובספר חסידים סימן אלף ל"ד כתב יש פעמים הלואה טובה לעני יותר מן המתנה כגון ראובן שהיה צדיק וביקש משמעון להלוות לו מעות בא שמעון מיד כשהלוה לו ואמר לו במתנה אני נותנם לך ומכאן ואילך בוש ונכלם ראובן לשאול עוד לשמעון להלוות לו נמצא שטוב היה לו שלא נתנם לו וזהו שנאמר תהלים מ"א ב' "אשרי משכיל אל דל" כי הקדוש ברוך הוא גזר לכל צרכיו ויבקש האדם שיזמין לו הקדוש ברוך הוא צרכיו בלא חטא.

וכתב החיד"א בספרו ברית עולם מובא בספר תורת החיד"א ד"ד הנ"ל מרומז בפסוק "אם כסף תלוה את עמי את העני עמך" אם תלוה יהיה בעיניו כאילו את העני עמך ולא יבוש מלשאל הלואה כשצרכו, מה שאין כן אם תתן לו מתנה יבוש מלשאל הלואה פעם אחרת, עיין תוס' חגיגה ה' ע"מ א'.

מדוע כשהמלוה מלוה כסף לעני חייב לדעת שהלוה שותף בכסף וזה שייך לו?

בפרשתן כ"ב כ"ד אם כסף תלוה את עמי את העני עמך.

יש להקשות: מדוע כשהמלוה מלוה כסף לעני, חייב לזכור שהלוה שותף בכסף, כמו שכתוב את העני עמך, כך מקשה הכלי יקר בפרשתן, וכן החיד"א.

איכא כמה תרוצים:

א. ע"פ מה דקימ"ל הכותב נכסיו לאחד מבניו לא עשאו אלא אפטרופא, וזה כוונת הפסוק אם כסף תלוה את עמי דע שאינו שלך אפס לא תהיה תפארתך שאתה עושה משלך והאמת שאתה אפטרופא וז"ש את העני עמך, כך כתב האלשיך הקדוש.

וכן כתוב בפנים יפות פרשת ויחי פרק מ"ט דמה שאמר הפסוק בפרשתן "אם כסף תלוה את עמי את העני עמך" פירוש שאין לעשיר לחשוב שהוא נותן כספו שהרי העני עמך שחלק העני הוא עמך, וע"ז אמרו אבות ד' א' איזהו עשיר השמח בחלקו שיודע שקבל חלק העניים ג"כ ושמח בחלקו ומשפיע לעניים לכל אחד מן הפקדון אשר הפקיד השי"ת בידו.

וכן כתב האור החיים הקדוש בפרשתן דלכן כתוב אם כסף תלוה לשון ספק דבא הכתוב להודיע ולהשיב גם כן לאשר ישאל השואל בראותו כי ירבה כבוד אדם בזהב לרוב ואוצרותיו מלאים הון עתק ללא צורך בו ויאמר אדם מה הנה אוצרות זהב לאדם ללא דבר למה לא הספיק ה' לתת לו מזונותיו הצריכין ולא יהיה זה גדול מיעקב אבינו אשר שאל בראשית כ"ח כ' לחם לאכול ובגד ללבוש, הן אמת כי מה שיחסר לאדם מכדי צורכו יש טעם בדבר ליסרו על עונו מה שאין כן אוצרות הון למה לאיש אין לו צורך בהם, לזה הודיע הכתוב כי הסובב דבר הוא אותם שאינם ראויים לקבל חקם לצד מעשיהם כי ה' בחסדו נותן שפע הצריך בריוה לכל איש ואיש די מחסורו והיה כי יחסא אדם ואינו ראוי לקבל פרנסתו בכבוד מאל הכבוד החלק המגיעו לא יטלנו עליון אלא הרי הוא מתקבץ אל מקום אחר ותהיה פרנסת הלו עם אדם אחר הבא לו דרך שם פרנסתו ויתפרנס בפחיתות וביזוי כאשר גזר הגזר בצדק, ויעשה ה' בדרך זה לב' מדות טובות הא' להשתלם אדם בעולם הזה פעלו הרע, והב' כדי שיזכה הנותן באמצעות נתינת צדקה וחסד לרעהו, וזה הוא אומרו אם כסף תלוה את עמי פירוש אם ראית שהיה לך כסף יתר על מה שאתה צריך לעצמך שאתה מלוה לעמי תדע לך שאין זה חלק המגיעך אלא חלק אחרים שהוא העני עמך.

ב. ע"פ מה שאמרו חז"ל ויקרא רבה ל"ד ח' יותר העני עושה עם הבעל בית ממה שהבעל בית עושה עם העני, לכך נאמר כאן את העני עמך ויכלול לשון עמך לפי שהוא עמך על כן בא לידי עוני כדי לזכותך, כך תירץ בכלי יקר בפרשתן.

ג. כוונת התורה לרמוז "אם כסף תלוה את עמי" "את עמי" תלוה בפני עדים שהרי אסור להלוות בלא עדים כמו שמבואר בגמ' ב"מ פ"ה ע"מ ב' אולם בתוך צדקה עליך ליתן לעני בסתר לכל הכלימו ככתוב "מתן בספר יכפה אף" משלי כ"א י"ד וזה "את העני - עמך", לעני תתן כשאינ רואים, עמך וכמו שכתוב בגמרא חגיגה ה' ע"א שר' ינאי ראה אחד' שנתן צדקה לעני בפרהסיא, ואמר לו מוטב היית עושה אילו לא היית נותן לו, ממה שנתת לו וביישתו ברבים, כך כתב הגר"א בקול אליהו, וכן החיד"א בספרו ברית עולם בפרשתן.

ד. נראה לי בדרך צחות, דטבע העשירים שהם קמצנים כשבאים לבקש מהם כסף מתחילים לבכות שהמצב שלהם קשה, וזה כוונת הפסוק "אם כסף תלוה את עמי" כשתרצה ללוות כסף מעשיר "את העני עמך" הוא נעשה עני אתך ביחד, מעדני אשר.

מערכת "קול המעדנים"

ניתן לשמוע שיעורי המעדני אשר בהלכה ואגדה שנאמרו בקהלות הקודש בארץ ובחול

במספר 079-5702714

וכן קול הלשון ישיר 073-2951280

אפשר כבר לשמוע

דרשה בבית מדרש הגדול שבט הלוי בני ברק

בהשתתפות כל דיני רובני בעל השבת הלוי ואדמו"ר בני ברק בשבע ברכות המרכז לרגל שמחת נשואי בתו של ידידינו הגאון יוסף הלוי בנימין וואזנר שליט"א ר"י חכמי לובלין עב"ג בן ידידינו הגאון מרדכי יהודה דושנסקי שליט"א רב בית המדרש דושנסקי בבית שמש

מעמד כבוד התורה בישיבת רחמסטריווקא בביתר עלית בהשתתפות כ"ק מן האדמו"ר שליט"א

מדור משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א
מנהטן
משיב כהלכה שינון ודיעת ההלכה - הלכות שבת
כל השאלות הם מפורש ומשנה ברורה

חידות על הפרשה

- א] **שאלה.** עוב תעזב עמו: יש לדקדק הלשון עזב תעזב הרי כוונת התורה שיעזור לו א"כ היה ריך לכתוב עזור תעזור לו, ומה הוא הלשון עזוב תעזוב עמו?
- ב] **שאלה.** יש לעמוד בשינוי הלשונות לגבי מצוות ראייה, שכאן בפרשה כתוב (כג, יז) **שָׁלַשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יִרְאֶה כָּל יְכוֹנֵף אֶל פְּנֵי הָאֵדֶן יִקְנֶה**; ובפרשת כי תשא (כז) **שָׁלַשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יִרְאֶה כָּל יְכוֹנֵף אֶת פְּנֵי הָאֵדֶן יִקְנֶה אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל**; ובפרשת ראה (טז) **שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יִרְאֶה כָּל יְכוֹנֵף אֶת פְּנֵי יִקְנֶה אֶלְפֵי**
- ג] **חידה.** מהיכן ניתן להוכיח האם האדון חייב לפרנס את הילדים של העבד רק אלו שהיו בשעת קנייה או גם אלו שילדו לאחר הקניה.
- ד] **חידה.** איסור בשר בחלב. לאחד מן הראשונים שביארו את איסור בשר בחלב מובן מאוד מדוע בבשר עוף זה רק איסור דרבנן, איזה ראשון ומה פירש?

דיעת ההלכה

- ה] **חידוד** – שקית פח אשפה, טלטולה ופינויה מהבית. א. בבית משפ' גרין ובבית משפ' באום התמלאו שקיות האשפה בליל שבת, הגב' גרין והגב' באום לקחו כל אחת דבר של היתר, שחשוב יותר משקית האשפה, הניחו אותו עליה וטלטלו אותם ביחד למקום שרצו. לגב' באום מותר לעשות זאת ולגב' גרין אסור, מדוע? (אותן שקיות, אותה תכולה, לא היה ריח רע, אותו צורך פניני).
- ו] **שאלה.** מנה ארבעה מקרים בהם יש מקום להיתר לקחת שקית פח שהתמלאה ולפנותה ממקומה, ללא שאלות של מוקצה וכדו'.
- ז] **חידה.** – שימוש בשמן שנותר מהדלקת הנרות, גב' כהן וגב' לוי, שתי שכנות המדליקות נרות שבת בשמן זית זך. איך יתכן מקרה שלביל שבת לאחר שכבו הנרות (זמן רב אחרי צאת הכוכבים), יהיה מותר לגב' לוי להשתמש בשמן שנותר לצורך סלט הירקות שהכינה ולגב' כהן יהיה אסור. שתיהן לא עשו כל תנאי והן משתמשות באותו שמן.
- ח] **חידה.** – בישול אחר אפיה, גב' גורן הורידה בליל שבת את סיר המרק מפלטה השבת, ומזגה מרק לצלחות בעזרת מצקת. וכך עשתה בביתה גם הגב' ויידר. עם הגשת צלחות המרק לשולחנות שמו המסובים במרק הרווחת שבצלחת חתיכות חלה. לבני משפ' גורן היה מותר לעשות זאת ובני משפ' ויידר היו צריכים להיזהר ולא לשים חלה בצלחות המרק. מדוע? (אותו מרק, אותה חלה, המרק בצלחות רותח).

דף היומי

- ט] **שאלה.** בגמ' מבואר דדוקא השותה מים לצמאו מברך שהכל, היום הרופאים אומרים שחשוב למערכת הגוף שכל אחד ישתה לפחות שני ליטר בכל יום, מי ששותה בשביל דבר זה, האם בזה מברך בתחילה או לא?
- י] **חידה.** מהיכן מדוייק שדרשן בבית הכנסת לא ידרוש דרשות בלשון לעז'.

כללי השתתפות

- כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
- כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
- כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה יידבק תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
- ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
- שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לברורים ופורטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00 ל-9:00 בבדל]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. -יש עדיפות לשלוח התשובות מוקדם במייל כי כך זה יכנס בעזה"ל לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. -שאר עניני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ח אדר

שמות הזוכים לחודש שבת

הרב אורי ניסנבוים שליט"א ירושלים
הבחור דוד יוד ני"ו ירושלים ישיבת עץ חיים

מדוע צריכה התורה לומר שגר חייב לשובת בשבת הרי הוא יהודי גמור?

בפרשת כ"ג י"ב ששת ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת למען ינוח שורך וחמרך וינפש בן אמתך והגר.

ובפרשת יתרו כ"י כתוב ויום השביעי שבת לה' אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך.

ובגמ' יבמות מ"ח ע"מ ב' והגר זה גר תושב, אתה אומר זה גר תושב, או אינו אלא גר צדק, כשהוא אומר וגרך אשר בשעריך, הרי גר צדק אמור, הא מה אני מקיים והגר, זה גר תושב.

יש להקשות: מדוע צריך פסוק שגר חייב לשמור שבת, הרי הוא ישראל לכל דבר, כך מקשה הרא"ש בפרשת יתרו, וכן בשו"ת חזון נחום חלק א' סימן פ"ט.

אינא כמה תרוצים:

- א. סלקא דעתך אמינא הואיל ומצות שבת חביבה היא על הקדוש ברוך הוא שקראה אות שלא תהיה נוהגת אלא בישראל גמור שהורתו ולדתו בקדושה צריכא, כך כתוב ברא"ש פרשת יתרו.
- ב. עפ"ד הפוסקים דמחמר ליתא בבהמה שאינה שלו, על כן הויה אמינא בגר שקנה בהמה בעודו בגיותו לא מקרי שלו, להשטמ"ק כתובות ט"ו דנכרי אין לו חזקת ממון וכתב בספר מפנת פענח דאף למ"ד גזל עכו"ם אסור מהתורה זה רק משום דמי החפץ לא משום העצם, כך מביא בשו"ת חזון נחום חלק א' סימן פ"ו בשם הגאון יחיאל מיכל הכהן האלנדר דומ"צ בק' טארנא.
- אבל בשו"ת חזון נחום חלק א' סימן פ"ט **תמה עלי:** דמאחר שכבר נתגייר והוא ישראל גמור הרי כבר זכה בקנין החלטת גמ' במה שכבר קנה בגיותו ומיהי תיתי שלא יהיה מקרי שלו לעבור באיסור מחמר.
- ג. ע"פ מה דאיתא בגמ' ירושלמי מגילה פ"ב ה"ג מעתה גר שמל לאחר שהאיר המזרח כבר נפטר כו' ובמג"א ריש סימן תרפ"ז בשם הגהות מימונית דגר שנתגייר קודם הנץ החמה פטור מקריאת הלילה, ואמנם לגבי קדושת שבת ואיסור מלאכה נראה ודאי דגר שנתגייר באמצע יום השבת דחל עליו כל מצות שבת ולא אמרינן דנדחה בתחילת היום, שהרי הכי אמרינן בגמ' יבמות ל"ג כגון דאייני שתי שערות בשבת דחל עליו כל חיובי שבת וכתב הרא"ש סוף מ"ק דלא שייך כאן דין דיחוי כמו באבילות משום דכל שענה מתחדש חיוב דשמירת שבת ועיין ט"ז י"ד ס"ה ש"ז ושו"ת רע"א ס"ה נ"ד ולפ"ז ה"ה בגר שנתגייר בשבת הדין כן ומפורש בירושלמי עירובין פ"ד ה"ה דבעי גר שטבל בשבת לאחר שהאיר המזרח אם קונה שבתה כמו ישן, הרי דגר שטבל בשבת חל עליו חיוב שבת ולא הויה דיחוי, והנה בגמ' יבמות מ"ו מבואר דלמאי דקמ"ל דגר שמל ולא טבל אינו גר עד שימלו ויטבול, אבל מטבילין גר בשבת משום תיקון גברא וזה רק איסור דרבנן דמתקן, אבל מה"ת מותר טבילת גר בשבת ומשכחת עפ"ז גר שנתגייר בשבת וכהאי דירושלמי עירובין הנ"ל ועכ"ז חל עליו קידושו של יום כאמור, ולפ"ז י"ל דזה שבא הכתוב במלאכת שבת לומר וגרך אשר בשעריך דמרבי אפי' גר שנתגייר ביום השבת דלא אמרינן ביה דיחוי, כך תרך בשו"ת חזון נחום חלק א' סימן פ"ט.

מדוע הקדימה התורה מצות שביבת בהמתו

לפני מצות שביבת הגר וכי בהמה קודם לגר?

יש להקשות: בפרשת יתרו שמדובר בגר צדק שהוא יהודי ממש, מדוע הקדימה התורה מצות שביבת בהמתו, לפני מצות שביבת הגר וכי בהמה קודם לגר.

וכתב בחדושי הרי"ם בפרשת יתרו הטעם שהוקדמה שביבת הבהמה לגר: ע"פ המעשה המובא בחז"ל פסיקתא רבתי י"ד ב' שפעם מכר ישראל פרתו לעכו"ם, ובשבת לא רצתה הפרה לחרוש, עד שלחש לה היהודי באזנה שעתה היא שייכת לנכרי ומוותר לה לעשות מלאכה, וכשראה הגוי מעשה זה הלך ונתגייר ונקרא שמו בישראל רבי יוחנן בן תורתא, ולכן כתבה התורה גר אחר שורך וחמורך, לרמוז שלפעמים על ידי שורך וחמורך מגיעים להיות גר.

ובדברי יחזקאל להרה"ק משינווא על פסוק הנ"ל כתב וז"ל הנה גר צדק אחר כמה שנים שנתגייר היה מצר ודואג על זה שנחשב גר בפסוק אחר בהמה ונדמה לו מחמת זה שבהמה חשוב יותר מגר וכל תירוץ שאמרו לו לא נכנס בלב, אך האמת הוא דלא משום גריעותא דגר מבהמה נחשב בפסוק אחר בהמה, רק דחושב פסוק תחילה וכולל יחד כל הדברים שבביתתם מוטל עליך, דבנך ובתך אלו קטנים שביתתם מוטל עליך כפירוש רש"י, וכן עבדך ואמתך ובהמתך ששביתתם עליך, לאפוקי גר דאין שביתתו עליך רק על עצמו, לכן הוכרח לכתוב יחד אתה ובניך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך משום שאלו שביתתם מוטל עליך, נמצא דמה שכתוב וגרך אשר בשעריך אחר ובהמתך הויה כאילו נכתב לא תעשה כל מלאכה אתה וגרך אשר בשעריך.

תגובות אפשר לשלוח

עד יום ב' בערב

להרב אשר אנשיל שוורץ שליט"א רח' תכלת מרדכי 4/15 רמת בית שמש
לבירורים בכל ענייני המערכת, בטל: 053-3166560

מייל: m0533166560@gmail.com

פקס: 077-4448278

מכתבים לצערכת

מי שמקיים מצות כיבוד אב ואם מותר להתגאות בזה ולספר לאחרים

מה שהקשתם בשם הטל תורה על הא דאיתא בגמ' קידושין ל"א עמוד ב' רבי טרפון הוה ליה ההיא אמא, דכל אימת דהות בעיא למיסק לפוריא, חנין וסליק לה, וכל אימת דהות נחית, נחת עליה, אתא קא משתבא ב' מדרשא, אמרי ליה עדיין לא בעלת לחצי כיבוד, כלום זרקא ארנקי בפניך לים ולא הכלמטה, דיש להקשות איך היה מותר להתפאר בדבר מצוה שעשה, מאי שנא מהא דקימ"ל אית חיי הלכות המתענה ומפרסם עצמו לאחרים להשתבח שהוא מתענה, הוא ענגש על כך, וכן קשה מהא דקימ"ל יזה דעה הלכות דבית סין ודע' ר' ל"א יתפאר האדם בצדקה שנותן, ואם מתפאר, לא די שאינו מקבל שכר, אלא אפילו מענישין אותו עליה, אי"כ איך רבי טרפון התפאר בזה ולא חשש, ותוצאתם.

הגאון המפורסם רבי שמאי קהת גראס שליט"א דומ"צ מחוקי הדת, אהבת תורה, הישר והטוב, בית הוראה ידישית מ"ד, לשיבת הפוסקים ביתר עליות, אוצרי הפוסקים סוראן, עקני תורה פסגות ירושלים (כדור"י) נראה לתרץ בעוד כמה אופנים, א' ר' טרפון כהן היה כמבואר בגמ' בכורות ג"א ע"ב ב' והנה אסור להשתמש בכהן באופן שהוא ביוון לכהן ורצה ר' טרפון ללמד שלצורך כיבוד אם מותר להתבזות א"ע כמו שהוא ביזה עצמו אע"פ שהוא כהן, ב' כתבו הספרים הקדושים עצה למי שנוהג לעשות דבר טוב וירא שמה יתירשל להמשיך לעשות הרבה טוב, יש עצה שיפרסם הדבר הטוב שעשה, ודבכיון נחלקו בזה יתירשל עוד מלשעות הדבר, כיון שכבר פרסם בדברים שעושה הדבר הטוב, ושלא יהא כמשקר בפני רבים על כן ימשיך לעשות הדבר הטוב, וא"כ הכי נמי ברבי טרפון שירא שיצרו ימנע אותו מלהמשיך לעשות הכיבוד שעשה בפרט שמזוה עצמו כל כך, לכן פירסם מה שעשה ואז על כרחך יכול להמשיך לעשות ולא מנעו היצר הרע מלעשותו.

הרה"ג שלמה אלעזר מנחם שפילמאן שליט"א מבצר הכוללים ק"ק קרית יואל מאנרא נראה להעיר, וכד נעיינ בתלמוד ירושלמי שה"ס נחזה כי התם הובא המעשה באופן אחר, כי פע"א נכנסו חכמים לבקר ר"ט ואמרה אמו להן, התפללו על טרפון בני כי הוא נוהג בי בכיבוד יותר מדאי, אמרין לה מהו עביד לך, וסיפריה להן העובדא שהניח ב' ידיו תחת פרסותיה וכו', אמרין לה אפי' הוא עושה כן אלף פעמים לחצי הכבוד שאמרה תורה לא הגיע ע"ש, ולפי גירסתם לא השתבח ר"ט בעצמו בכיבוד שעשה, רק אמו היא ששיבחו אותו לפני החכמים דוק"י, ולולי דמיסתפינא אמניא, ודבכיון נחלקו בזה הבבלי והירושלמי, כי מצונו בגמ' שבת קמ"ה מפני מה ת"ח שבבבל מצויינין מבני שאינן בני תורה ופירש"י שמקושתים מלבושים נאים, כי אינם בני תורה כ"כ כבני א"י לכבדם מחמת תורתם, מכבדים אותם מחמת מלבושם ע"ש, ולפי"ז יוצא דחכמי אשור כלפי כן מותר לפאר עצמו כדי שיעבדו אחרים עבור תורתם שלמדו, ולפיכך נמי ינח"ל בגמ' שר"ט משתבח עצמו ביה מדרשא במצות כיבוד אב, משא"כ חכמי א"י שהתבצטו בגדגדיהם ולא ינח"ל למימר שר"ט השתבח במצוה ולפיכך דייקו בעובדא שהוא לא השתבח אצלו אמו סיפ"ר שבו.

הרה"ג ישראל נח גוטמן שליט"א ירושלים לע"נ אב"מ רבי משה דוב בן שלמה ו"ל מה שדנתם השבוע יש שמקיים מצות כיבוד אב ואם האם מותר להתגאות בזה ולספר לאחרים, והבאתם בשם ספר יפה ללב שרבי טרפון רצה ללמוד לאחרים לעשות כמותו, וכל שעושה כדי שממנו יראה וכן יעשו שפיר דמי, אבל קשה על זה א"כ אל בכל המצוות ככה וממ"ל אם רוצה ללמד לאחרים אז בכל מצוה ומצוה מותר לו לפרסם ובאם לא אז גם אצל כבוד אב ואם אומרתיה לתרץ שמצות כיבוד אב ואם אלא משרא מצוות, הנה מצות כיבוד אב ואם היא מצוה יחידה שכתוב מתן שכרה בצידה כדכתיב 'למנו יאריכו ימיו ולמען יטב לך על הארבעה אשר ה' אלקיך נתן לך', והנה אצל שבת מצוין יסא ט"ה ר' שמוען אומר שמועו בני ישראל את השבת' אמרה תורה חלל עליו שבת אחת כדי שישמור שבתו הרבה. ובש"ע"ל ה' התם שבת י"ט שבת ט"ו ה' אפילו מצאוהו מרוצץ שאינו יכול לחיות אלא לפי עשה ששומרין ובודקים עד חטמו. ושם ביבאר הלכה בשם מהאירי ואע"פ שנתברר שא"ל לו לחיות אפילו שענה אחת, שבאותה שעה ישוב בלבו ויתודה עכ"ל, ושם בהמשך אלא חנינן כל המצוות בשביל חיים של ישראל, וא"כ יש שהם שאסור להתפאר בשום מצוה אחת, שאני כיבוד אב ואם שמאריך ימים ושנים וא"כ שחברו שומע איך הוא מכבד הוריו והוא מפרסם את זה, אז מימלא גם חברו יעשה כמותו וע"י"ז גם חברו יזכה לאריכות ימים וא"כ הרי זה ממש בבחינת הענין שחילל שבת אחת כדי שגם חברו ישמור עוד שבתות הרבה. (לפי"ז אפשר להסתפק שגם מצות שלוח הקן מותר לפרסם שגם הם כתוב מתן שכר לה אריכת ימים).

מדוע כתב התורה כמה פעמים מה הטעם שלגרוסם קורים לו כך
מה שהקשתם בשם האור החיים הקדוש על מה שכתוב בפרשת יתרו ויקח יתרו חתן משה את צפורה אשת משה ועד שני בניו אשר הם האחד גרוש וכו' אמר גר הייתן בארץ נכריה, דקשה מדוע היה צריך לומר רק אחד הפעם מדוע נקרא גרושו הרי כבר נכתב בפרשת שמות, ויתרץ באופן נפלא.

הבה"ח שמואל שטיינער נ"ו מבחירי ישיבת מעלות נפתלי בית שמש נראה לתרץ, ע"פ מה שכתב במאור ושמש דלכאורה קשה גרושו ללפני אלעזר, הרי אלוהי פי זה בעזרי היה קודם כי גר היית, וע"ש מה שביאר בארוכה הד"ס ב' בחינות בעבודת ה' וכו' ועל פי זה מבאר הכתובים, ולפי זה אפשר לתרץ, דשנה זה כאן עוד הפעם כדי לבאר כמו שכתבת במאור ושמש.

אבא שמוזג כוס שתיה לבנו האם אסור לבן לשתות
מה שהקשתם בשם אחרונים על הא דאיתא בגמ' לוי"ן ע"ב ב' דאם האבא מוזג כוס לבנו אסור לבן לשתותו, דקשה הרי קימ"ל האב שמהל על כבודו כבודו מחול, ותוצאתם בשלשה אופנים.

הגאון דוד ליסיצין שליט"א ראש כולל היכל התלמוד ת"א **הרה"ג אלטר אליהו מרמורשטיין שליט"א** ראש כולל ישועות יעקב ברנפולד ומח"ס המינים המהודרים על הלכות ד' מינים **הבה"ח מיכאל שנק נ"ו** מבחירי ישיבת דברי ברוך קרית צאנז נטניה נראה להעיר דהר"ף והרמב"ם והרא"ש השמיטו את ההלכה הנ"ל דאם האבא מוזג כוס לבנו שאסור לשתותו, ומסתמא טעמם כיון דקימ"ל האבא שמהל על כבודו כבודו מחול.

הבה"ח י.ש. יצחק הלל נחמד נ"ו טובה ישראל אורנטניט נראה להעיר, על ה"ו שהבאתם דלכאורה קשה למשמע מדברי הר"ן שמה שאומר אב"י מאבון לא תקבל הוא משום כבוד אב, דאם האיסור משום כיבוד רבו איך הוכיח מהירושלמי שדיבר על כיבוד אב, אבל מדברי החיי אדם א"ס משמע דכבוד תלמיד חכם.

גליון זה נודב ע"י ידידיו **הרה"ג מהר"ר יואל עהרענרייך שליט"א** רב דק"ק מאד בבארא פארק לעילוי נשמת אמו הרבנית **מרת חנה לאה בת ר' יואל זיסמאן ע"ה** אשת הרה"ג מוה"ר **אלעזר זצוק"ל אב"ד** מאד נפטרה ב' אדר תשנ"ח ת.נ.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידיו **הרה"ג רבי נפתלי יהודה מילר שליט"א** ר"מ בח"ת לעלוך בית שמש לרגל שמחת אירוסין בנו ידידיו הבה"ח המופלא בתור"ש **כמו אהרון דניאל נ"ו** ע"כ בני ידידיו פמ"מ הרה"ג רבי **שלמה הורביץ שליט"א** בני ברק וברכת מו"ט לאביו ידידיו העומד לימינו בכל עת הרב **משה חיים שליט"א** ברוך פורק יתא רעוא שבוכח מעשי הבכירים יזכה לרווח נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

האם אפשר לקיים מצות כיבוד אב ע"י שליח
מה שהבאתם מחלוקת הפוסקים האם במצות כיבוד אב ואם שייך שלוחו של אדם כמותו או דילמא כיון שהמצוה על הבן, לא שייך בזה שלוחו של אדם כמותו, והקשתם דלשיטה דלא מהני שליחות, מהא דאיתא בגמ' פסחים ק"ד ע"ב דרב יהודה אמר לבריה שילך לעולא לראות א"ך היא נוהג בהבדלה ומספרת להגמ"ל אזל ושלח אלביה שילך להסתכל, ותוצאתם.

הגאון ישראל שוורץ שליט"א רב קהילת צאנז ביתר, דומ"צ אוצר הפוסקים, שערי הוראה, גוש שמונים, וראש כולל דברי חיים נראה להעיר ממש"כ בשו"ת חתם סופר יורה דעה סימן קס"ב שכתב בתוה"ד ומצות כיבוד אב ואם שמתן שכרה בצדה, ולפע"נ לא אפשר שתתקיים ע"י אחרים, ע"כ, ומבואר דס"ל דא"א לקיים ע"י שליחות כיבוד אב, ויש להעיר דמש"כ בשו"ת משנה הלכות חלק י' סימן קנ"ה דמרוך החת"ס היה אב"ד פרעשבורג ולא ראה את אמו שנים הרבה, פעם אחת כתבה לו שיבא לראותה וזה לא היה מרחק רב, אבל כל זאת היה תלוי בביטול תורה דרבים הישיבה והקהילה והעמיד ב"ד ובקש מהם שיפסקו לו אם יבטל את התורה וילך לראות את אמו, והבית דין לאחר שקליא וטריא פסקו שאין לו לילך משום ביטול תורה, ולקח מרן הח"ס שליח מיוחד ושלח לפראנקפורט אצל אמו שיספר לו מכל ובתור שליח קיים מצות כאו"א לו וכשבא השליח אצל אמו וסיפר לה מכל הנעשה אצלו אמרה להשליח נא אני מוחל לו ואו"ה מיר וועלען זיך שוין זעהן בעולם הבא והמעשה ידוע ע"כ, ולענ"ד להעיר ממה דאמרין ביבמות ה' ע"ב דאיצטריך דאם אמרו לו אביו בשל לי שחוט לי דאינו דוחה שבת דבלאו הכי היה דוחה דעשה דכיבוד אב דוחה ל"ל"ת דשבת, וצ"ע הא אפשר לקיים שניהם, דיאמר לעכו"ם לבשל ואמירה לעכו"ם רק שבות, ולהנ"ל י"ל דאי אפשר לקיים כיבוד אב על ידי שליח.

הרה"ג יעקב ישראל מייזנער שליט"א לונדון (יתרוץ הראשון) **הבה"ח החתן חנניה יו"ט ליפא דייטל נ"ו** מבחירי ישיבת מתיבמא תורה ויראה דאסטמאר קרית יואל נראה לציון מה שתיירץ הגר"ר בענגני בחדושי חלק ב' סימן י"ח דבדבר שאין תועלת לאביו רק התוצאה, כגון ברב יהודה שרק רצה לדעת הנהגת עולא ובבבליה, בוודאי מהמני שליח, שהרי אין צורך לאביו שילך בעצמו, ורק כשהכיבוד הוא הא דהולך הוא בעצמו, וכגון שרוצה אביו שילווהו, שהכיבוד הוא דוקא בעצמו, שזוהו הוא כבוד האב שבנו מלווהו, אז לא מהני שליחות, ע"כ, לי נראה לתרץ שאין הכי נמי גער בו אביו כמו שמבואר ש בגמ' דאמר לו אביו וברבנותיה דמר, וסוררותיה דמר גרמא ליה למר, דאי תימא שמעתייה מפומיה, ולכאורה למה גער בו כל כך ולפי הנ"ל אפשר דבאמת צעק עליו שליח קיים מצות כיבוד אב כראוי, עוד אפשר לתרץ שאני התם שלא היה יכול ללכת בעצמו לכן שלח שליח.

הרה"ג יצחק קדמון שליט"א שעלבים מה שהקשתם דאם מועיל שליחות בכיבוד אב א"כ מדוע יעקב לא שלח שליח לכבד את אביו, י"ל בפשוט שכשהיה אצל לבן הארמי לא היו בחורן יהודים אחרים בביתו, ולא היה יכול לשלוח גוי כשליח, דאין שליחות לגוי, ואולי גם לא רצה שיעשו ידע שהוא נמצא בבית לבן, כדי שלא יבוא לשם ויהרגהו, ולכן לא רצה לשלוח משם שליחים כדי שלא ייודעו היכן הוא.

מדוע בסעודה שלישית אין אוכלים בשר הרי זה אותו חיוב כמו שאר סעודות
מה שהקשתם בשם אחרונים מדוע ממעטים בכבודה של סעודת שלישית שאין אוכלים בשר כלל כמו בשתי סעודות הראשונות.

הרה"ג רבי אשר שרייבר שליט"א מורגני בויאן ביתר עילית ומח"ס הנפלא תבונות כפוי נראה לציון דבש"ת מה שמעמתי כמה פעמים מל"כ מרן הגאון מוה"ר מבויאן שליט"א ע"פ מה שכתבו הקדמונים דכל אחד מסעודות שבת נתקן כנגד אחד מהאבות וסעודה שלישית כנגד יעקב, והוא התפקע ממועט כמו שכתוב ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש, לכן מסתפקים במועט.

הרה"ג רבי נפתלי טסלר שליט"א מונסי ניו יורק נראה לציון מה שכתב בסדר היום סדר סעודה ג' שימנע מעט מאכילה בסעודה ג' משום אבילות על משה רבינו שמת בזמן הזה, ובכך חיים סימן רפ"ט שיעשו ידע שהוא נמצא בבית לבן, כדי שלא יבוא ביצה שלימה מבושלת. ומטו משמיה דהרבי ר' בונם מפרשיסחא ז"ע דכיון דהוא עת רצון זמן נעלה לא ירבה בו בסעודה.

האם מותר לאדם לקרוא לשני בניו באותו השם
מה שדנתם בשם הפוסקים האם מותר לאדם לקרוא לשני בניו באותו השם.

הרה"ג שמחה פינחס שטראהלי שליט"א נוא יארק נראה להעיר, דבשו"ת בית יצחק יורה דב סימן קס"ג מסיק ג"כ שאין לחוש, וגם אין לחוש לענין ריעא מלא, גם ידוע שאצל רבינו הקדוש מרן בעל דברי חיים מצינו ז"ע, כשנפטר לו הילד "יוסף אלעזר" ע"ה נולד ט"ו כסלו תרכ"א ושני שנים אחרי זה, ב"ג כסלו תרכ"ג נולד לו עוד בן ויקרא שמו בישראל "שלום אלעזר", ה"ה הרה"ק מוה"ר"ד שלום אלעזר מראצפערטא ז"ע, ונפטר ביום ט"ו סיון תש"ד ה"י"ד.

האם יש איסור לבן לשכב על מיטתו של אביו או אמו
מה שהבאתם מחלוקת הפוסקים האם יש איסור לבן לישן במיטתו של אביו כמו שאסור לו לשתב במקומו או דילמא במיטה של אביו אין איסור לישן דלא הויא מקום כבוד.

הרה"ג רבי מתתיהו ישראל הורוויץ שליט"א לייקווה מחבר ספר "אוצרות הים" על מסכת ברכות נראה להעיר, דבספר עורה כבודי ופי' כיבוד אב ואם מובא שהג"ר בן ציון אבא שאול זצ"ל הקיל לשכב על מיטת אביו, וכן פסק בעל האבני ישפה. והביא עוד דבליקוט מעם לועז על פרשת וישלח כתב שראובן ישן במטת אביו, וזה היה חטאו שאסור לישן במטת אביו, ומקורו הוא מזוהר, ע"ש. והביא שהגר"י פישר זצ"ל פסק בזה לחומרא, וכן פסקו הגר"א בנבגל שליט"א והגרש"י שלוינגר שליט"א. והגר"ג מלצר שליט"א השיב דכו"ע מודי דמות' לישב על מיטת אביו, דאסור רק שינה ולא ישיבה.

ברכת מזל טוב **לגיסיה הרה"צ יוסף מאיר ברנשטיין שליט"א** בנו הגדול של מו"ח כ"ק אדמו"ר מליטשיק שליט"א וחתן הרה"ג **צבי זיגלמן שליט"א** לרגל שמחת החאאלקאע לבנו קירו הניק **מרדכי נ"ו** יתא רעוא שיוזכה לרווח נחת דקדושה ויצליח בכל אשר יפנה **26th Elav** **Le'Gle Hayim Hean Ofsay Noy**

גליון זה נודב לעילוי נשמת הרבנית הצוקנית **מרת אסתר חנה שרייבר סופר ע"ה** בת הגאון **יוסף יצחק קאהן זצ"ל** אשת חבר להגה"ק **אברהם שמואל בנימין סופר זצוק"ל** בעל החשב סופר גאב"ד פרשבורג **נפטרה ב' אדר ת.נ.צ.ב.ה.** הונצח ע"י אחד מנכדיה